

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. L.K.**, bytom P.L. proti žalovanému: **L.F.**, bytom Z.B., **o zaplatenie 2 400 000 eur s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 3Zm 648/2010, o mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora SR proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V z 2. augusta 2011, č. k. 3Zm 648/2010-52, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Bratislava V z 2. augusta 2011, č. k. 3Zm 648/2010-52 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava V uznesením z 2. augusta 2011, č. k. 3Zm 648/2010-52 potvrdil výrok o trovách zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V z 3. januára 2011 pod č. k. 3Zm 648/2010-19. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaný dňa 1. júla 2011 podal odvolanie proti trovám konania, uvedených v zmenkovom platobnom rozkaze. Odvolanie odôvodnil tým, že priznané trovy konania sú neopodstatnené pre nedôvodnosť podaného návrhu vo veci. Súd dospel k záveru, že nie je namieste odvolaniu vyhovieť. Súd v zmenkovom platobnom rozkaze uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, ktorá pozostáva zo žalobcom zaplateného súdneho poplatku vo výške 33 193,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 12 455,28 eur za 2 úkony právnej pomoci. Návrh žalobcu bol podaný dôvodne a keďže žalovaný ani neodôvodnil svoje

odvolanie voči trovám či výške trov konania, je povinný mu v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. nahradiť trovy konania. Žalovaný v konaní podal zároveň proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky, o ktorých ešte nebolo rozhodnuté, preto bude o náhrade trov konania rozhodnuté až v ďalšom konaní. O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Generálny prokurátor SR na základe podnetu žalovaného napadol dovolaním uznesenie Okresného súdu Bratislava V z 2. augusta 2011, č. k. 3Zm 648/2010-52, ktorým bol potvrdený výrok o trovách zmenkového platobného rozkazu z 3. januára 2011, č. k. 3Zm 648/2010-19. Navrhol, aby Najvyšší súd SR napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava V na ďalšie konanie. Podľa názoru generálneho prokurátora napadnutým rozhodnutím Okresného súdu Bratislava V bol porušený zákon.

Súd sa pri rozhodovaní o odvolaní proti výroku o trovách dôsledne neriadil ust. § 1, 2, 3, 175 ods. 3 a 142 ods. 1 O. s. p. Ďalej uviedol, že dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného proti výroku o trovách konania nie je namieste vyhovieť. Návrh žalobcu bol podaný dôvodne a keďže žalovaný ani neodôvodnil svoje odvolanie proti trovám konania je povinný žalobcovi v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. nahradiť trovy konania. Žalovaný v predmetnom konaní podal zároveň proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky, o ktorých ešte nebolo rozhodnuté, preto bude o náhrade trov konania rozhodnuté až v ďalšom konaní.

Ustanovenie § 142 O. s. p. je vyjadrením zásady zodpovednosti za výsledok, podľa ktorého účastník konania má právo na náhradu trov konania v pomere zodpovedajúcom jeho úspechu v konaní. Úspech v konaní treba chápať v závislosti od výsledku súdneho sporu, pričom pod úspechom treba rozumieť úspech v zmysle procesného výsledku. Procesný úspech v plnom rozsahu na strane žalobcu znamená stav, pri ktorom súd v plnom rozsahu vyhovie jeho návrhu vo veci samej.

V samotnom odôvodnení rozhodnutia sa konštatuje, že o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu (teda vo veci samej) doposiaľ rozhodnuté nebolo, teda následne nie je možné posúdiť mieru úspechu žalobcu. Rozhodnutie o odvolaní voči trovám nepochybne závisí až od rozhodnutia o tom, či sa zmenkový platobný rozkaz ponechá v platnosti, resp. dôjde k jeho zrušeniu.

Uvedená skutočnosť vyplýva aj z charakteru konania o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, keď súd po nariadení pojednávania po vykonanom dokazovaní rozhodne, či zmenkový platobný rozkaz ponecháva v platnosti alebo či ho zrušuje a v akom rozsahu. Ak súd zmenkový platobný rozkaz zrušuje iba čiastočne, z výroku rozsudku musí vyplývať, či a do akej miery sa zrušujúca časť týka aj výroku o náhrade trov konania.

Generálny prokurátor je toho názoru, že súd rozhoduje o trovách konania podľa § 175 ods. 3 tretia veta O. s. p. v prípadoch, ak žalovaný podá proti zmenkovému platobnému rozkazu len odvolanie proti trovám konania. V predmetnej veci však boli žalovaným podané i námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu. Súd predčasne, bez toho, aby prejednal námietky žalovaného, teda zisťoval a vyhodnotil ním uvádzané skutočnosti na pojednávaní, rozhodol o trovách konania, teda bez ohľadu na rozhodnutie vo veci samej. Priznal žalobcovi trovy konania vo veci, ktorá nie je právoplatne skončená, nie je zrejmé, či návrh vo veci samej je alebo nie je podaný dôvodne. Pričom rozhodnutie súdu vo veci samej má vplyv i na rozhodnutie súdu o trovách konania, pretože účastník konania, ktorý v spore uspel, má nárok na náhradu všetkých trov, vynaložených na účelné uplatňovanie a bránenie svojho práva.

S poukazom na uvedené je generálny prokurátor toho názoru, že súd, rozhodujúc o odvolaní, nesprávne aplikoval ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a následne vec nesprávne právne posúdil, čím naplnil dovolací dôvod podľa § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. Za podmienok určených v § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. podal preto mimoriadne dovolanie proti uvedenému uzneseniu, lebo týmto rozhodnutím bol porušený zákon a vyžaduje to ochrana práv a právom chránených záujmov účastníka, ktorú nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Žalobca vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že navrhuje, aby Najvyšší súd SR mimoriadne dovolanie zamietol v zmysle ust. § 243b ods. 1 O. s. p., keďže podľa jeho názoru nie sú v tejto právnej veci dané dôvody dovolania a ani vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť. Poukázal na to, že z podania generálneho prokurátora vyplýva, že si nezistil v uvedenej veci dostatočne obsah spisu. Je pravdou, že zmenkový platobný rozkaz bol na Okresnom súde Bratislava V vydaný pod sp. zn. 3Zm 648/2010, avšak ku dňu podania mimoriadneho dovolania došlo v spise k takým neprehľadným procesným úkonom zo strany žalovaného, že momentálne je spis vedený pod sp. zn. 1CbZm 92/11. Žalobca je toho názoru, že rozhodnutie, ktoré bolo napadnuté mimoriadnym dovolaním, bolo v danom štádiu konania vydané v súlade so zákonom. Do dnešného dňa nie je zrejmé, či súd správne zrušil pečiatku právoplatnosti, pretože nebolo ešte ani rozhodnuté o námietkach podaných žalovaným, či boli podané včas alebo oneskorene. Žalobca podal proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava V, ktorým zamietol návrh žalobcu na zamietnutie námietok žalovaného proti zmenkovému platobnému rozkazu, odvolanie.

Rozhodnutie, ktorým okresný súd zamietol návrh žalobcu na zamietnutie námietok žalovaného proti zmenkovému platobnému rozkazu, považuje žalobca za nesprávne. Súd toto svoje rozhodnutie odôvodnil, pokiaľ ide o skutočnosť náhradného doručenia podľa ust. § 47 ods. 2 O. s. p. tak, že napriek tomu, ako žalovaný odôvodňoval skutočnosť, že sa v čase doručenia nezdržiaval v mieste bydliska a tieto tvrdenia boli rozporné, uveril žalovanému, že bol na služobnej ceste v ČR. Súd v odôvodnení uznesenia uvádza, že prvýkrát túto skutočnosť žalovaný uviedol v podaní súdu dňa 14. apríla 2011, avšak takáto písomnosť sa v spise, č. k. 1CbZm 92/11 nenachádza. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že sa na adrese, kde mu bol zmenkový platobný rozkaz doručovaný, nezdržiava, pretože jeho bydlisko je v M. na V., bolo to iba jeho ďalším, účelovo vykonštruovaným a zavádzajúcim tvrdením. Prvostupňový súd neuznal argument žalobcu v tom smere, že keď žalovaný 21. marca 2011 nahliadol do spisu, dal si ho celý prefotiť a dozvedel sa o vydanom zmenkovom platobnom rozkaze, o ktorom tvrdil, že mu nebol doručený, mohol a mal si ho dať doručiť už v tento deň. Napadnuté rozhodnutie svedčí skôr o tom, že súd nebol nestranný, nakoľko sa priklonil na stranu žalovaného a jeho konanie sa snažil pochopiť a obhajovať na úkor druhého účastníka konania. Je potrebné poukázať aj na úkony súdu po tom, kedy žalovaný dňa 1. júla 2011 podal námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu, pretože tieto neboli podľa názoru žalobcu v súlade s O. s. p. Dňa 25. júla 2011 nevedno prečo, vyššia súdna úradníčka, ktorá zmenkový platobný rozkaz vydala, zrušila právoplatnosť a vykonateľnosť zmenkového platobného rozkazu tak, že pečiatku právoplatnosti a vykonateľnosti preškrtila a napísala list o zrušení právoplatnosti a vykonateľnosti zmenkového platobného rozkazu, ktorý doručovala iba žalovanému a žalobcovi túto závažnú skutočnosť ani neoznámila. Zo spisu nie je zrejmé, ako a od koho sa žalovaný dozvedel o tom, že práve dňa 25. júla 2011 vyššia súdna úradníčka bude rušiť právoplatnosť a vykonateľnosť zmenkového platobného rozkazu a bude mať pripravený list oznamujúci mu túto skutočnosť. Navyše, následne listom z 2. augusta 2011, vyzývala žalovaného, aby oznámil, či podáva žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty.

Podľa názoru žalobcu, na rozdiel od účinkov odporu podaného proti platobnému rozkazu, včas podané a odôvodnené námietky zmenkový platobný rozkaz nerušia, ale iba odkladajú jeho vykonateľnosť a právoplatnosť. Žalovaný okrem podania návrhu na obnovu konania podal dňa 1. júla 2011 (teda v deň, kedy podal námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu) aj odvolanie proti výroku o trovách vydaného zmenkového platobného rozkazu, pričom uznesením z 2. augusta 2011 konajúci súd výrok o trovách zmenkového platobného rozkazu zo dňa 3. januára 2011 pod č. k. 3Zm 648/2010-19 potvrdil. Toto

uznesenie nadobudlo právoplatnosť 26. augusta 2011 (teda v čase, kedy už mesiac bola zrušená právoplatnosť a vykonateľnosť samotného zmenkového platobného rozkazu.

Žalobca je teda presvedčený o tom, že v čase vydania napadnutého uznesenia, č. k. 3Zm 648/2010-52 z 2. augusta 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 26. augusta 2011, Okresný súd Bratislava V rozhodol v súlade so zákonom.

Žalovaný sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi mimoriadneho dovolania, na ktoré dal podnet. Navrhol, aby Najvyšší súd SR rozhodol v intenciách mimoriadneho dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor (§ 243g O. s. p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 243 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť.

Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dôvody, ktoré môže generálny prokurátor úspešne uplatniť v procese prípustnom mimoriadnom dovolaní.

Podľa § 243f ods. 1 O. s. p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak;

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným § 237,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tiež tzv. inými procesnými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.). Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na túto zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutou niektorou z procesných väd, uvedených § 237 O. s. p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého

konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, či súdom nesprávne obsadeným). V dovolacom konaní nevyšla najavo žiadna z týchto väd.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V preskúmvanej veci išlo o posúdenie, či súd správne rozhodoval o trovách konania a aplikácii ust. § 142 ods. 1 O. s. p. na rozhodnutie o trovách konania, keď žalovaný po vydaní zmenkového platobného rozkazu podal proti tomuto zmenkovému platobnému rozkazu námietky.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa svojim návrhom, ktorý bol doručený Okresnému súdu Bratislava V dňa 11. októbra 2010, domáhal vydania zmenkového platobného rozkazu. Dňa 3. januára 2011 Okresný súd Bratislava V pod č. k. 3Zm 648/2010-52 vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanému, aby do 3 dní od doručenia tohto zmenkového platobného rozkazu zaplatil žalobcovi zmenkovú sumu 2 400 000 eur so 6% ročným úrokom zo zmenkovej sumy od 1. apríla 2010 do zaplataenia, zmenkovú odmenu 8 000 eur a náhradu trov konania v celkovej sume 45 648,78 eur, z čoho 33 193,50 eur je náhrada za súdny poplatok za návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu a 12 455,28 eur je náhrada trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby alebo aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu namieta. Dňa 30. júna 2011, doručené Okresnému súdu Bratislava V 1. júla 2011, podal proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky žalovaný, v ktorých uviedol, že žalovaný nebol ako fyzická osoba v žiadnom právnom vzťahu k žalobcovi a nie je pravdou, že žalovaný dňa 2. septembra 2008 vystavil v prospech žalobcu tri samostatné zmenky, na základe ktorých sa vystaviteľ zmieniek mal zaviazat' splatiť žalobcovi ako remitentovi z každej zmenky sumu vo výške 800 000 eur. Neexistuje žiaden titul pre takúto skutočnosť, prečo by mal žalovaný takto postupovať vo vzťahu k žalobcovi. Podpisy žalovaného na všetkých 3 zmenkách sú sfaľšované zatiaľ neznámou osobou a túto

skutočnosť je potrebné v občianskom súdnom konaní dať preveriť znaleckým dokazovaním, čím sa jednoznačne preverí, že podpisy na zmenkách nie sú podpismi žalovaného. Žalovaný vo veci podal i trestné oznámenie na neznámu osobu. Žalovaný zároveň namietal trovy konania a zmenkovú odmenu a podal proti trovám konania a zmenkovej odmene odvolanie, keďže tieto sú neopodstatnené pre nedôvodnosť podaného návrhu vo veci. Žalovaný v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu navrhol zrušiť zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V, č. k. 3Zm 648/2010 zo dňa 3. januára 2011 v celom rozsahu. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

Okresný súd dňa 2. augusta 2011 pod č. k. 3Zm 648/2010-52 vydal uznesenie, ktorým výrok o trovách zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V zo dňa 3. januára 2011 pod č. k. 3Zm 648/2010-19 potvrdil. Toto uznesenie napadol generálny prokurátor mimoriadnym dovolaním.

Podľa ust. § 175 ods. 3 O. s. p. účinného v čase vydania zmenkového platobného rozkazu, ak odporca podá včas námietky, súd nariadi na ich prejednanie pojednávanie, na námietky podané neskôr už nemožno prihliadať. V rozsudku súd vysloví, či zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz ponecháva v platnosti alebo či ho zrušuje a v akom rozsahu. Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Uvedenými zákonnými ustanoveniami sa Okresný súd Bratislava V dôsledne neriadil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. vychádza súd zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu). Kritériom na priznanie nároku na náhradu trov konania je miera úspechu vo veci, ktorá sa zisťuje tak u žalobcu, ako aj u žalovaného. Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej. Čím viac súd vyhovel žalobnému petitu, tým je väčšia miera úspechu u žalobcu, naopak, čím je väčší rozsah, v ktorom súd žalobu zamietol, tým je väčšia miera u žalovaného. Procesný úspech v plnom rozsahu na strane žalobcu znamená stav, pri ktorom súd v plnom rozsahu vyhovie jeho návrhu vo veci samej.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa konštatuje, že o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu (teda vo veci samej) doposiaľ rozhodnuté nebolo. Preto nie je možné posúdiť mieru úspechu žalobcu. Rozhodnutie o odvolaní voči trovám závisí

až od rozhodnutia o tom, či sa zmenkový platobný rozkaz ponechá v platnosti, resp. dôjde k jeho zrušeniu. Súd rozhoduje o trovách konania podľa § 175 ods. 3 tretia veta O. s. p. v prípadoch, ak žalovaný podá proti zmenkovému platobnému rozkazu len odvolanie proti trovám konania. V predmetnej veci však boli žalovaným podané i námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu. Súd nesprávne priznal žalobcovi trovy konania vo veci, ktorá nie je právoplatne skončená podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., keďže nie je zrejmé, či návrh vo veci samej je alebo nie je podaný dôvodne, pričom rozhodnutie súdu vo veci samej má vplyv i na rozhodnutie súdu o trovách konania, pretože účastník konania, ktorý v spore uspel, má nárok na náhradu všetkých trov vynaložených na účelné uplatňovanie a bránenie svojho práva.

Z uvedeného dôvodu dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že rozhodnutie súdu, ktorým potvrdil výrok o trovách zmenkového platobného rozkazu s poukazom na ust. § 175 ods. 3 a 142 ods. 1 O. s. p. je nesprávne. Konajúci súd nesprávne vec posúdil, čím bol daný dovolací dôvod podľa § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie (§ 243i O. s. p. v spojení s § 243b O. s. p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd o trovách dovolacieho konania (§ 243i O. s. p. v spojení s § 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2012

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová